

Brainstormsessie 12 januari 2010

De schaapskooi

Wieland Fisher	870325001
Sjoerd van Kessel	860613003
Wouter Hendriks	860108001
Elwin Kraaij	890209001
Roy Snijder	870702001

Evaluatierapport

Een evaluatierapport gericht op de uitwerkingen van de brainstormsessie dinsdag 12 januari 2010 gaande over de verplaatsing van de huidige schaapskooi van het Bargerveen.

Een rapport in het kader van de module HDM30 'Natuur in de etalage'.

Leeuwarden, januari 2010

Begeleidster Van Hall Larenstein is Hilde Wierenga.

De opdrachtgever Staatsbosbeheer "Bargerveen" is Piet Ursem namens de Veencompagnie

Contactpersoon RAAK-Veencompagnie is Wik Blok.

Voorwoord

Voor de module HDM 30 “Natuur in etalage” hebben we als onderdeel van de module een brainstormsessie georganiseerd voor de betrokken partijen van het project “De schaapskooi” dat zich afspeelt in het natuurgebied Bargerveen in Drenthe. Dit evaluatieverslag bevat de uitwerkingen van de gehouden brainstormsessie. Zo zijn alle notulen hierin uitgewerkt, de ideeën geformuleerd en zijn er uiteindelijk conclusies en aanbevelingen geschreven.

Vervolgens hebben wij dit verslag afgesloten met een aanbeveling tot een vervolgopdracht voor andere studenten die dit verder kunnen uitwerken. Onze dank gaat uit naar Hilde Wierenga en Wik Blok die ons vanuit school hebben begeleid bij het gehele project, Piet Ursem die ons heeft geholpen bij het bedenken van thema’s voor de brainstormsessie en het Staatsbosbeheer kantoor in het Bargerveen ter beschikking heeft gesteld en Alex Hollemans die de taak als dagvoorzitter voor zich heeft willen nemen.

In de inleiding van dit verslag vindt u een korte inleiding van het Bargerveen gebied en wordt de probleembeschrijving omschreven. In de inleiding wordt ook het communicatiedoel omschreven, waarom we deze brainstormsessie georganiseerd hebben. In het hoofdstuk materiaal en methode leest u hoe we tot een brainstormsessie gekomen zijn en welke voorbereidingen ervoor nodig waren. De resultaten van de brainstormsessie worden gegeven in het hoofdstuk resultaten. Deze resultaten zijn gemaakt na aanleiding van de gemaakte notules tijdens de sessies. Aan het eind van elke sessie worden de ideeën kort opgesomd.

Vervolgens zal de eindconclusie van de dag omschreven worden. deze eindconclusie is gekomen uit de ideeën van de sessies en tijdens de nabehandeling op het einde van de dag. Aan de hand van de conclusie zijn aanbevelingen en een vervolg aanzet beschreven en vindt u aan het eind van het verslag. Hierin wordt beschreven hoe het project nu verder kan en wat de knelpunten zijn.

Werkgroep schaapskooi

Leeuwarden, januari 2010

Inhoudsopgave

1	Inleiding	- 5 -
1.1	Achtergrond.....	- 5 -
1.2	Probleembeschrijving	- 5 -
1.3	Communicatiedoel	- 6 -
2	Materialen en methode	- 7 -
3	Resultaten	- 8 -
3.1	Thema 1 sessie 1	- 8 -
3.1.1	Ideeën uit sessie 1	- 10 -
3.2	Thema 1 sessie 2	- 10 -
3.2.1	Ideeën uit sessie 2.....	- 13 -
3.3	Thema 2 sessie 1	- 13 -
3.3.1	Ideeën uit sessie 1	- 14 -
3.4	Thema 2 sessie 2	- 15 -
3.4.1	Ideeën uit sessie 2.....	- 16 -
3.4.2	Belangrijke punten brainstormsessie.....	- 17 -
3.5	Thema 3 sessie 1	- 18 -
3.6	Thema 3 sessie 2	- 20 -
4	Conclusie	- 22 -
5	Aanbevelingen.....	- 24 -
6	Vervolg aanzet schoolopdracht	- 25 -
7	Bijlage I.....	I

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Het Bargerveen is een hoogveengebied in Drenthe. Het is een restant van het Bourtangermoeras en wordt beheerd door Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer heeft namens de Veencompagnie de vraag voorgelegd om een advies te leveren over de verplaatsing van de schaapskooi die in het gebied gelegen is. De hogeschool Van Hall Larenstein, die hierin zitting heeft, heeft deze vraag via hun project RAAK-Veencompagnie opgepakt voor het onderwijs. Op deze manier zijn er nu vijf studenten die deze opdracht hebben gekregen en binnen acht weken hierover een advies zullen afleveren. Men wil namelijk in het Bargerveen een nieuwe geschikte locatie voor de schaapskooi vinden. Hiervoor is er een brainstormsessie georganiseerd met alle betrokken partijen om tot goede, economische/ educatieve ideeën te komen waar zoveel mogelijk instanties van mee kunnen profiteren.

1.2 Probleembeschrijving

Momenteel loopt er een schaapskudde rond in het Bargerveen. De kudde en de kooi moeten zo snel mogelijk worden verplaatst, omdat er op de huidige locatie natuurontwikkeling plaats gaat vinden waarbij de waterstand verhoogd wordt.

Een groot uitgangspunt van deze opdracht is om de schaapskooi te laten gebruiken als een trekpleister waar de omliggende dorpen en ondernemingen hun voordeel uit kunnen halen. Er is op het moment voor bezoekers van het natuurgebied namelijk weinig te doen in de omgeving en er zijn weinig tot geen mogelijkheden voor een hapje of een drankje overdag. De omliggende dorpen zouden dan ook goed gebruik kunnen maken van deze toeristische trekpleister.

Het doel van de brainstormsessie is het opdoen van ideeën met betrekking tot drie vastgestelde thema's. Aan de hand van deze thema's hebben de verschillende partijen met elkaar gebrainstormd over wat er mogelijk is in en rond de nieuwe schaapskooi.

De huidige locatie van de schaapskooi. Deze schaapskooi staat hier ongeveer al 30 jaar en moet verplaatst worden wegens natuurherinrichting.

Figuur 1 huidige locatie Schaapskooi

In **figuur 2** zijn de mogelijke locaties te zien in de buurt van Weiteveen. Beide locaties zijn geschikt. Locatie “Noordersloot” ligt gunstiger voor het Veenloopcentrum en de Veltmansichting vanwege de korte loopafstand (max 300 meter).

Figuur 2 mogelijke locaties Weiteveen

1.3 Communicatiedoel

Het doel van de communicatie, door middel van de gehouden brainstorm, met de verschillende betrokken partijen is uiteindelijk het kunnen beantwoorden van de onderzoeksvraag die voor dit project is geformuleerd. Deze onderzoeksvraag luidt:

- Welke locatie is het meest geschikt voor de huisvesting van de schaapskudde gelet op de meerwaarde op educatief, recreatief en toeristisch gebied en door de rentabiliteit van de gehele onderneming?

Om deze onderzoeksvraag goed te kunnen beantwoorden is het belangrijk om de ideeën en belangen van alle betrokken partijen aan te horen. Daarbij is het ook belangrijk om de onderlinge verhouding tussen de verschillende partijen mee te nemen in het geheel. Zo is het goed mogelijk dat de partijen elkaar inspireren met ideeën of juist rekening kunnen houden met elkaars belangen. Hiervoor is de brainstormsessie een belangrijk instrument. Het moet nieuwe ideeën en mogelijkheden aan het licht brengen die mogelijk in de toekomst verder uitgewerkt kunnen worden.

2 Materialen en methode

Tijdens het intakegesprek met de opdrachtgever was al meteen de ruimte gereserveerd, zodat de locatie alvast was geregeld. Vervolgens is er een draaiboek opgesteld voor de gehele brainstormsessie en de benodigde voorbereidingen.

Na goedkeuring door de opdrachtgever is een definitieve versie van het draaiboek opgesteld die gebruikt wordt bij de organisatie.

Om de betrokken partijen op tijd en duidelijk te informeren is er begonnen met het versturen van vooraankondigingen. De betrokken partijen zijn hierin op de hoogte gesteld van de datum en opzet van de dag. Korte tijd na de vooraankondigingen zijn vervolgens de officiële schriftelijke uitnodigingen verstuurd om iedereen uit te nodigen voor de brainstormsessie.

Door reacties van de betrokken partijen op deze uitnodigingen en eventuele persoonlijke telefonische uitnodigingen bij degene die niet gereageerd hadden op de uitnodiging, is er tot een definitieve deelname lijst gekomen.

Een week voor de brainstormsessie zijn tot slot de laatste voorbereidingen gemaakt. Zo zijn naambordjes gemaakt aan de hand van de lijst van aanwezigen, zijn de genodigden over de verschillende thema's van de brainstormsessie verdeelt en is er een dagprogramma opgesteld die hier onder staat weergegeven. Bovendien zijn er nog flap-overs en stiften geregeld die gebruikt konden worden tijdens de sessies.

Dagplanning Brainstormsessie

13:00 Aanvang/ aanmelding
13:30 Inleiding door Alex Hollemans
13:45 Start eerste sessie
14:15 Ideeën worden gebundeld op flap-over
14:25 Einde eerste sessie
14:30 Start tweede sessie
15:00 Ideeën worden gebundeld op flap-over
15:15 Einde tweed sessie

15:15 Pauze

15:30 Samenvatting brainstormsessie en afsluiting door Alex Hollemans
16:30 Einde

Figuur 3 dagplanning brainstormsessie

3 Resultaten

De resultaten van de brainstormsessie zijn de letterlijke overnames van de notulen die op de dag zelf gemaakt zijn. In de notulen zijn zoveel mogelijk belangrijke ideeën en meldingen genoteerd die mogelijk van belang zijn voor het vervolg van de verplaatsing van de schaapskooi.

3.1 Thema 1 sessie 1

Voorzitter Thema 1: Wouter Hendrixx
Notulist: Sjoerd van Kessel

Thema:

Samenwerking tussen ondernemers in het Bargerveengebied, arrangementen die ondernemers kunnen aanbieden, toerisme aantrekken

Tabel 1 aanwezigen sessie 1

Volledige naam	Organisatie
Helena Schepers	Veenloop centrum
Gerrie Koopman	Van Hall Larenstein
Luuc Bos	Schaapsherder
Tonnie Wevers	Dorpsraad Weiteveen
Erik Bloeming	Staatsbosbeheer
Wik Blok	Veen compagnie

Helena Schepers:

Kudde is altijd leuk, toeristen samen met veenloop. Smalspoor, van Gogh, Veenhuis, SBB → Veenland bij combinatie veel van hetzelfde.

Erik Bloeming:

Loshangend maar geen arrangementen.

Wik Blok:

We moeten een manier zoeken van promoten.

Helena Schepers:

Er zijn wel ideeën over om combinaties te maken.

Luuc Bos:

Mensen kunnen een dag mee wandelen samen met veenloop die weer plaats hebben voor overnachtingen. Er bestaat mogelijkheid voor bijdrage aan de kudde van provincie en gemeente, dag met de kudde, overnachten, rondleiding (arrangement).

Helena Schepers:

Dan geen gidsen mee sturen.

Gerrie Koopman:

Maar de herder kan dan functioneren als gids.

Luuc Bos:

Liesbeth, mijn vrouw, heeft een theologische opleiding en samen met de herder het veld in, dat vinden mensen boeiend. Er kunnen zo'n 5-10 mensen mee.

Helena Schepers:

Veenloop heeft 8 slaappleatsen.

Luuc Bos:

Spanningsveld als kudde extra toeristen, maar het gebied moet niet overspoeld worden.

Erik Bloeming:

de locatie is sowieso van belang qua tijd en plaats van samenwerking met veenloop

Wik Blok:

Misschien een combinatie van koeien en schapen.

Erik Bloeming:

Die komt er ook sowieso

Luuc Bos:

Samen zijn er zo'n 1.000 dieren en ongeveer 80 koeien. Weiteveen bied meer mogelijkheden in combinaties. Een combinatie met huisvesting mens en dier. Het is voor mij van belang dat er een woonhuis bij de kooi komt voor mezelf en informatie en eventueel theehuis.

Wik Blok:

En drinkmogelijkheden

Helena Schepers:

Mogelijkheid tot meer openblijven, een koppeling draait het Veenloopcentrum de nek om. Met theehuis etc. is het niet meer mogelijk voor ons om open te blijven.

Erik Bloeming:

Toegangspoort geheel met de kooi etc. (Veenland Zuid)

Helena Schepers:

Op B&B na zijn hun straks overbodig

Gerrie Koopman:

Samenwerken is ook elkaar versterken

Luuc Bos:

Met een combinatie rundvee stal ernaast, een informatie centrum en iets thee huis-achtig.

Helena Schepers:

Dat zal ons overbodig maken.

Wik Blok:

Dan moeten we wat bedenken, wat zoeken wat we missen hier. Wat missen we hier in het gebied.

Luuc Bos:

Smalspoor wil naar Duitsland toe. Dus een stationnetje missen we hier.

Helena Schepers:

Via het spoor naar het gebied en dan met gidsen het gebied in. Dat zou heel mooi zijn. En dat zou zeker mensen trekken.

Erik Bloeming:

Fietspaden liggen er al omheen dus fietsend kan ook al.

Helena Schepers:

We hebben al samenwerking met het "Natuurpark", hebben zelfs gezamenlijke folders.

Erik Bloeming:

Steeds meer Duitsers komen naar het gebied, er is een grote vogelkijk toren op de rand van het gebied. Voor Duitsers is het zeker interessant om een kudde en veenloop aan te kunnen bieden.

Wik Blok:

Samenwerken met Emmen dierentuin is ook een goede optie, maar is waarschijnlijk een andere doelgroep dan dat je hier wil hebben.

Helena Schepers:

Dit is een ander en rustig gebied het Bargerveen.

Wik Blok:

Je wilt misschien als toerist hier overnachten en zo kun je een meerdaags arrangement aanbieden.

Helena Schepers:

Ja, dat is absoluut mogelijk, dagarrangementen van halve dagen zijn al mogelijk en worden ook al gedaan.

Erik Bloeming:

De flora en fauna is hier uniek natuurlijk en dat kunnen wij mensen aanbieden.

Gerrie Koopman:

De geschiedenis van dit gebied kun je aflezen, er zijn een hele hoop dingen die speciaal zijn.

Luuc Bos:

Die trekkende kudde trekt natuurlijk al behoorlijk.

Tonnie Wevers:

Je kunt ook bedenken dat mensen hier hun tent willen neerzetten, een natuurcamping buiten het gebied. Er is hier eentje in het gebied maar die is laatst gestopt. Je kan dat een fietstocht aanbieden vanuit de camping.

Helena Schepers:

Fietstocht, en basisscholen zijn ook belangrijk waarmee we educatie kunnen geven.

3.1.1 Ideeën uit sessie 1

- combinatie veenloop/ getrokken kudde, overnachten in veenloopcentrum, Veenpoort Zuid.
- Smalspoor
- Station Veenloopcentrum, veenloop
- Samenwerking, Natuurpark Duitsland
- Fietstocht op fietsen (Daniel Lohuis)
- Minicamping. Camperplaats
- Educatie (basischolen)

3.2 Thema 1 sessie 2

Voorzitter Thema 1: Wouter Hendrikx
Notulist: Sjoerd van Kessel

Tabel 2 aanwezigen sessie 2

Volledige naam	Organisatie
Harrie Scholte	Veenloop centrum
Hilda Mulder	Recreatieschap Drenthe
Chris Fuller	Smalspoor museum
Erik Vinke	Griendtsveen B.V.
Henry Schepers schepers	Dorpsraad Weiteveen
Rieks Uneken	Dorpsraad Zwartemeer
Jans de Vries	Staatsbosbeheer
Wouter Hendrikx	Van Hall-Larenstein

Harrie Scholte:

Spoorlijntje terug tot achter kerkhof combinatie met veenloop en schaapskooi.

Chris Fuller:

Goeie link smalspoor maar hoe maak je daar arrangementen mee

Henry Schepers:

Met gidsen veengebied in ideale mogelijkheid arrangementen, overnachten veenloopcentrum ,
dierentuin Emmen, veenpark etc.

Chris Fuller:

Hoe bereik ik die mensen ? hoe pak je ze bij elkaar? Je moet de mensen de streep overtrekken.

Henry Schepers:

Mensen binnen park vermaken met wildlife

Hilda Mulder:

Mee liften advertentie campagnes

Jans de Vries:

Waarom Twist wel en hier niet daar werkt het wel. Ik heb bijvoorbeeld geen idee waar ik
bezoekers koffie aan moet bieden.

Erik Vinke:

Schaapskooi met een nieuwe horeca gelegenheid combineren.

Jans de Vries:

Zorginstelling, dagopvang verslaafden zorg dan ook oplossing permanente bezetting.

Hilda Mulder:

Dat zijn middelen maar hoe komen ze hier naartoe? Lokken naar Drenthe met activiteiten
gebied op de kaart zetten.

Erik Vinke:

Golfbaan, dierentuin, park, smalspoor, veenloop plus plaatselijk dus je hebt hier best veel.

Hilda Mulder:

Permanente expositie binnen dierenpark over “boeiend safari” door het veenland “ de natuur
echt beleven in plaats van alleen over de hekken.

Henry Schepers :

Mensen weten niet wat je hebt in dit gebied.

Jans de Vries:

Onderschat potentie niet et is grensoverschrijdend

Harrie Scholte:

Marketing is heel belangrijk

Jans de Vries:

Samenwerking natuhrpark daarmee op de markt zetten, het moet over 5 jaar nog kwaliteit
hebben.

Rieks Uneken:

Kaasmakerij erin betrekken.

Jans de Vries:

Dat is er al wel in de buurt.

Chris Fuller:

Producten van de schaaaf af daar zijn wel kosten i te verdienen. Als je de toeristen eenmaal
hier hebt kun je ze van alles aanbieden.

Je ziet hier vlakbij olie en veen daar kun je ook wat mee doen.

Jans de Vries:

Je moet de mensen thema,s aanbieden

Hilda Mulder:

Erg technisch dag windmolens bekijken het is niet erg boeiend.

Chris Fuller:

Duurzame energie bij schaapskooi, ecologisch

Jans de Vries:

Mensen gaan terug door herinneringen

Hilda Mulder:

Van Gogh heel magertjes behandeld hier.

Chris Fuller:

Is geen gebiedsvreemd thema voor het gebied.

Hilda Mulder:

We moeten op zoek naar een thema.

Jans de Vries:

Alle facetten gelaagdheid zijn hier te zien daar moeten mensen op gewezen worden. Dat type ondernemerschap is hier niet sterk vertegenwoordigd.

We moeten ook de woonkernen leefbaar houden.

Chris Fuller:

Mensen gaan meer zoeken in meerdere dagen.

Jans de Vries:

Kwaliteit erg belangrijk.

Erik Vinke:

Bebording langs snelwegen krijg je niet voor elkaar.

Jans de Vries:

Het is belangrijk mee te gaan in het digitale tijdperk

Rieks Uneken:

Het is belangrijk dat de VVV laat zien wat de mogelijkheden zijn.

Henry Schepers:

Ik heb het idee dat de VVV de mensen meer naar de grote toeristische trekpleisters stuurt.

Chris Fuller:

Je kan een donkere ruimte maken waar mensen kunnen voelen met voeten etc, beleving. Er zijn een hoop arrangementen te maken met zulke kleinen dingen kinderthema,s, blote voeten pad smalspoor etc.

Railfietsen is ook een idee. Mensen kunnen door het gebied zonder de natuur te beschadigen.

Wouter Hendriks:

In combinatie met kooi? Onderweg kom je de kudde tegen. Etc.

Jans de Vries:

Recreatieve ontwikkeling. De poortfunctie is een essentieel onderdeel

Harrie Scholte:

Daar valt veenloop misschien wel mee wij leven van verhuur gas licht en water. Misschien dat veenloop bij jullie in kan.

Erik Vinke:

Slapen tussen de schapen, slapen boven in de schaapskooi.

Hilda Mulder:

En dan de volgende dag meelopen met de schaapsherder.

3.2.1 Ideeën uit sessie 2

- Combi smalspoor-veenloop
- Expositie dierenpark Emmen Bargerveen
- Ecologische duurzame schaapskooi
- Belevingswaarde Bargerveen. (blote voetenpad)
- Railfietsen
- Combi fietsen/smalspoor/kudde
- Slaapaccomodatie in Bargerveen (bezwaar van herder)
- Bezetting veltmanstichting in schaapskooi.

3.3 Thema 2 sessie 1

Voorzitter Thema 2: Roy Snijder
Notulist: Elwin Kraaij

Thema:

Toeristische recreatieve ontwikkelingen, nieuwe voorzieningen, gebied betrekken bij omgeving.

Tabel 3 aanwezigen sessie 1

Volledige naam	Organisatie
Henk Kloeze	Veenloopcentrum
Chris Fuller	Smalspoormuseum
Theo Koers	Dorpsbelangen Weiteveen
Erik Kuiken	Gemeente Emmen
Hilda Mulder	Recreatieschap Drenthe
Rieks	Uneken
Jans de Vries	Staatsbosbeheer

Theo Koers:

Belangrijk dat de schaapskooi bij Weiteveen komt, zodat de combinatie met het Veenloopcentrum gemaakt kan worden.

Henk Kloeze:

Belangrijk dat de schaapskooi bij Weiteveen komt, omdat daar ook de Veltmanstichting is. Om te kunnen samenwerken met deze organisatie moet de schaapskooi op loopafstand liggen.

Erik Kuiken:

Schaapskooi moet niet als een alleenstaand project worden gezien, maar als één van de parels in een 'parelsnoer'. In combinatie met bestaande museale initiatieven van het Bargerveen en omgeving een totaalproduct te maken. De gemeente kan dan faciliterend, ondersteunend en randvoorwaarden verschaffend werken. Meer aandacht voor de wandel- en fietsroutes, mogelijk met Tourist Info Point (TIP) Drenthe.

Chris Fuller:

De verschillende toeristische initiatieven rond Weiteveen moeten samenwerken en hun 'attracties' met elkaar verbinden (parelsnoer). Een mogelijkheid voor een nieuwe toeristische attractie is een hoge uitkijkpost, hoger dan de windmolens, van waaruit men het gebied en de wijde omgeving op een nieuwe kan ervaren. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor een horecagelegenheid, een combinatie met het smalspoor als bijzonder vervoersmiddel en fietsverhuur. Daarnaast is het belangrijk om te bepalen op welke doelgroep het gebied zich moet richten.

Erik Kuiken:

Het gaat om het geheel, bijvoorbeeld het smalspoormuseum richt zich op verschillende doelgroepen (van kinderen tot ouderen), dus richten op een specifieke doelgroep is niet nodig.

Rieks Uneken:

De nieuwe schaapskooi is van belang voor het hele gebied. Bij Zwartemeer zijn mogelijkheden voor recreatie in combinatie met een nieuw aan te leggen water (het Zwartemeer). Er moet meer aandacht komen voor de geschiedenis van het gebied. Verder moet de schaapskooi niet worden verbonden aan één van de beide dorpen, maar het eigenbelang moet opzij worden gezet zodat het Bargerveen gezien wordt als één geheel.

Hilda Mulder:

Als het project goed wordt opgezet kan het uitgroeien tot een trekpleister, zoals bijvoorbeeld in het Dwingelderveld is gebeurd. Gedacht kan worden aan de realisatie van een informatie- en educatiecentrum, die een poortfunctie kan hebben voor het gebied. Hier kunnen dan fiets- en wandelroutes en de excursies van het Veenloopcentrum starten. Ook kan gedacht worden aan activiteiten, zoals een lammetjesdag, dit trekt veel mensen. Randvoorwaarden voor een succesvolle invulling zijn daarnaast voldoende parkeergelegenheid, goede bewegwijzering en een goede bereikbaarheid. Een schaapskooi wordt gezien als een typisch Drents 'product' en past daardoor goed bij de omgeving.

Theo Koers:

Het is goed mogelijk om in samenwerking met het smalspoormuseum een verbinding te maken naar Twist (Duitsland).

Jans de Vries:

Welke mogelijkheden zijn er om de schaapskooi mee te combineren? Er zou een ruimte moeten zijn voor voorlichting en educatie, maar Staatsbosbeheer wil niet zelf een bezoekerscentrum realiseren en beheren. Deze zou misschien geëxploiteerd kunnen worden door een op te richten stichting 'Vrienden van het Bargerveen'. Een deel van de personele bezetting zou mogelijk kunnen worden gerealiseerd in samenwerking met de Veltmanstichting. De schaapskooi zou een poortfunctie kunnen hebben voor het 'parelsnoer'.

Henk Kloeze:

Er zou een sterke link met het Veenloopcentrum moeten zijn.

3.3.1 Ideeën uit sessie 1

- Samenhang voor het hele gebied (verbinding dor middel van smalspoor).
"Parelsnoer" --> poortfunctie
- Schaapskooi is grote kans voor het gebied
- Meerwaarde: educatief, horeca, combinatie met samenleving, link Veltmanstichting
- Stichting vrienden van...

- Schaapskooi als startpunt, recreatiepunt en coördinatiepunt van activiteiten Bargerveen
- Goede routing tussen de verschillende toeristische punten
- Personeelsbezetting belangrijk (streven naar geen betaalde werkkrachten)
- Samenwerking met Twist (Duitsland)

3.4 Thema 2 sessie 2

Voorzitter Thema 2: Roy Snijder
Notulist: Elwin Kraaij

Tabel 4 aanwezigen sessie 2

Volledige naam	Organisatie
Joshua Bos	Schaapskudde
Gerrie Koopman	Van Hall-Larenstein
Bert Liewes	Veencompagnie/stichting DBF
Herman Lubbers	Dorpsbelangen Zwartemeer
Piet Ursem	Staatsbosbeheer
Helena Schepers	Veenloopcentrum
Tonnie Wevers	Dorpsbelangen Weiteveen

Piet Ursem:

De link met de Veltmanstichting is belangrijk, omdat dit een goede daginvulling voor de bewoners kan zijn.

Gerrie Koopman:

Randvoorwaarden voor de schaapskooi zijn parkeergelegenheid, goede bereikbaarheid en het kan een centraal startpunt voor wandel- en fietsroutes worden. En het kan gecombineerd worden met het smalspoormuseum.

Tonnie Wevers:

Er moeten ook toiletten en mogelijk een horecagelegenheid komen. Ook de parkeergelegenheid is belangrijk.

Bert Liewes:

Educatie is belangrijk. Een mogelijkheid is een theehuis die (deels) gerund wordt door de Veltmanstichting.

Joshua Bos:

Het is goed mogelijk een combinatie te maken met het veenloopcentrum. Het zou mogelijk zijn om bewoners van de Veltmanstichting te betrekken bij de verzorging van de schapen.

Herman Lubbers:

Een groot deel van de bezoekers van het Bargerveen komt het gebied binnen via Zwartemeer, ondanks dat er vanuit het dorp weinig activiteiten zijn die een link naar het Bargerveen hebben.

Piet Ursem:

Misschien is het een goed idee de dorpen aan elkaar te koppelen, starten in het ene dorp wandelen naar het andere dorp, daar wat gebruiken waarna weer terug gewandeld of gefietst

word naar het dorp waar men gestart is en daar af sluiten met diner of wat anders. Dus waar je start maakt niet uit, maar het gaat om het gegeven dat je met deze constructie beide dorpen voordeel biedt!

Helena Schepers:

Veenlopen hoeft niet per sé te starten bij het veenloopcentrum, maar kan ook bij de schaapskooi beginnen. Misschien is het zelfs mogelijk om het veenloopcentrum te verhuizen naar de nieuw te bouwen schaapskooi. Dan gaat de functie bed&breakfast verloren.

Piet Ursem:

Een horecagelegenheid met een prachtig uitzicht zou een goede eerste indruk van het Bargerveen kunnen geven. Te denken valt aan een horecagelegenheid op de bovenverdieping van de schaapskooi met een panoramaruit en misschien zelfs een vloer (deels) van glas, zodat bezoekers onder zich de schapen kunnen zien. De kudde moet een getrokken kudde worden, want dit is een attractie, een normale kudde niet.

Helena Schepers:

De fietsroutes zouden moeten worden omgelegd, dat ze aansluiten op de fietsknooppunten. De belangrijke fietsroutes komen dan langs de nieuwe schaapskooi.

Herman Lubbers:

Er moet meer aandacht komen voor de geschiedenis van het gebied, dit kan misschien in het informatiecentrum gedaan worden. Door middel van het verstrekken van informatie over veenmachines en veenhuisjes en het laten zien van een (veen)bodemprofiel.

Bert Liewes:

Een belangrijk punt is wel wie de exploitatie van het hele complex op zich gaat nemen. Wie neemt de verantwoordelijkheid en is er sprak van concurrentie met bestaande horeca? Ook zal er een duidelijke link gelegd moeten worden met de omliggende natuur.

3.4.1 Ideeën uit sessie 2

Combinatie met de zorg --> eventuele mogelijkheid tot verzorging van de kudde

- Voorzieningen zijn belangrijk horecagelegenheid met mooi uitzicht
- Toiletgelegenheid belangrijk
- Nadruk moet op educatie liggen
- Schaapskooi combineren met instanties (veenloopcentrum, smalspoormuseum, Veltmanstichting)
- Uitbouwen arrangementen (door middel van arrangementen de link leggen tussen de twee dorpen)
- Een getrokken kudde is een voorwaarde om de nieuwe schaapskooi een toeristische trekpleister te maken.
- (Fiets)routes langs de schaapskooi
- Combinatie met het veen (veenprofiel, geschiedenis, machines, veenhuisjes)--> geschiedenis van het gebied zichtbaar en beleefbaar maken.
- Rendabele locatie
- Goede routing cruciaal om toeristen hun weg naar het gebied te laten vinden
- Link leggen met het landschap (unieke natuur onder belangstelling brengen)

3.4.2 Belangrijke punten brainstormsessie

- De verschillende toeristische mogelijkheden en aantrekkelijke punten van het Bargerveen moeten samen gebracht worden tot één geheel. Alle toeristische trekkers inclusief de nieuw te realiseren schaapskooi en alles er om heen moeten samen een parelsnoer worden die het Bargerveen als een aantrekkelijk geheel op de kaart moet zetten.
- Een van de belangrijkste functies van de nieuwe schaapskooi zou educatie moeten zijn. Door een educatiepunt of informatiecentrum bij de nieuwe schaapskooi te bouwen kan een groot deel van de geschiedenis en natuur van het Bargerveen worden overgebracht naar de bezoekers.
- Een mogelijk samenwerkingsverband is ook meerdere keren ter sprake gekomen. Enerzijds is er voor bewoners van de Veltmanstichting de mogelijkheid tot dagbesteding. Anderzijds is er de unieke mogelijkheid om (een deel) van de verantwoordelijkheden van het runnen van een horeca of iets dergelijks te laten uitvoeren door de Veltmanstichting. Dit zou een samenwerking kunnen zijn die voor beide partijen veel voordelen zou kunnen hebben.
- Arrangementen kunnen een belangrijke rol spelen in het zorgen dat een bezoek aan het gebied een complete daginvulling wordt. Door bijvoorbeeld een lunch in Weiteveen te combineren met een bezoek aan de schaapskooi, een fietstocht en een diner in Zwartemeer wordt er een volledige dag verzocht. Daarnaast is het op deze manier mogelijk om de nieuwe schaapskooi interessant te maken voor beide dorpen.
- Duidelijk is dat het hebben van een getrokken schaapskudde een vereiste is om extra voorzieningen bij de nieuwe schaapskooi rendabel te maken. Een getrokken schaapskudde wordt algemeen beschouwt als een grote publiekstrekker en zou zeker veel mensen naar de schaapskooi trekken. Door ook nog activiteiten als een lammetjesdag te organiseren is het mogelijk grote bekendheid in de omgeving te verkrijgen.
- Belangrijk punt om uit te zoeken voor concrete plannen worden gemaakt, is het wie de exploitatie van een horecagelegenheid of iets dergelijks op zich zal nemen. Het opzetten van een compleet nieuwe horecagelegenheid is een flinke onderneming en kan een groot financieel risico opleveren voor de partij die de verantwoordelijkheid op zich neemt. Gesuggereerd werd dan ook dat het wellicht mogelijk is om een stichting op te richten die instaat voor het financiële aspect van de schaapskooi.
- Door het spoor van het smalspoormuseum in de oude staat te herstellen en het Bargerveen weer met Duitsland te verbinden, zal er een hele nieuwe groep toeristen aangeboord kunnen worden. Door een station bij de nieuwe schaapskooi is er ook hier mogelijkheid voor arrangementen door een fietstocht te combineren met een bezoek aan de schaapskooi, het Bargerveen en een treinrit. Ook praktisch gezien is het mogelijk het spoor te leggen tot in de nabijheid van Weiteveen.
- Het Veenloopcentrum heeft aangegeven veel mogelijkheden te zien in een nauwe samenwerking met de nieuw te realiseren schaapskooi van het Bargerveen. Zo zouden er veenlooptochten kunnen worden georganiseerd vanaf de schaapskooi en is het mogelijk daar een expositie of informatiepunt te maken. Het zou zelfs mogelijk zijn om het veenloopcentrum naar de locatie van de schaapskooi te verhuizen.
- Andere suggesties waren het verbeteren van de fiets- en wandelroutes, het plaatsen van een uitkijktoren, iets met karakteristieke streekproducten doen, een minicamping of slaapgelegenheden bij de schaapskooi en een betere routing binnen het gebied.

3.5 Thema 3 sessie 1

Voorzitter Thema 3: Alex Hollemans
Notulist: Wieland Fisher

Thema:

Best potentieel gebied, randvoorwaarden, bereikbaarheid, educatie, centraal, begrazing,...

Tabel 5 Aanwezigen sessie 1

Volledige naam	Organisatie
Harrie Scholte	Veenloopcentrum
Joshua Bos	Schaapskudde
Bert Liewes	Veencompagnie/stichting DBF
Erik Vinke	Griendtsveen BV
Herman Lubbers	Dorpsbelangen Zwartemeer
Piet Ursem	Staatsbosbeheer

Eerst werden er door de verschillende partijen randvoorwaarden opgesomd waar het gebied en de samenwerken aan moet voldoen. Onder randvoorwaarden verstaan we dat er enkele grenzen gesteld worden alvorens over te gaan op verdere besprekingen over het eventuele gebied.

Randvoorwaarden worden dus gezien als eisen die het potentieel gebied allemaal moet bezitten. Tijdens de eerste sessie werden volgende randvoorwaarden genoteerd:

- Heide(winter)
- Verharde weg
- Dicht bij gebouwen
- Meerwaarde streek
- Interacties organisaties
- Moet op loopafstand voor veltmanstichting

De heide dient door de trekkende kudde begrast te worden. Zomers worden de schapen geweid op de heide middels een herder met thuiskomst op de schaapskooi, hiervoor moeten de te begrazen heide vlaktes op beloofbare afstand liggen, waarbij een centraal ligging van de locatie van de kooi ten opzichte van de heide terreinen belangrijk is.

Bij de schaapskooi moet er voor de winter periode en Lammertijd uitloop gelegenheid zijn op grasland wat bij de schaapskooi gelegen is

De ingang van het gebied moet bij een verharde weg komen te liggen. Dit omdat wandelaars van het gebied zich dicht bij de ingang moeten kunnen parkeren indien ze met de auto komen. Hier zijn er ook meestal bushaltes voorzien die het voor reizigers aantrekkelijker maakt. De ingang moet ook dicht bij gebouwen zijn. Dit komt omdat men dan van hieruit beter ingang heeft tot het dorp waardoor interactie meer mogelijk is met nabije omgeving. De verschillende organisaties moeten er kunnen faciliteren. Indien enkel organisaties er baat bij hebben, dan kan het niet door gaan en heeft de brainstorm geen zin (volgens Harrie Scholte).

Daarna werd er over verschillende gebieden gespeculeerd en werden per gebied de voor- en nadelen opgesomd. Hieronder is te zien welke gebieden men voor ogen had.

Tabel 6 voordelen en nadelen van mogelijke locaties sessie 1

Gebied	Voordeel	Nadeel
Schuur doornbos	<ul style="list-style-type: none"> - Eigendom Staatsbosbeheer - Hoger gelegen grond 	<ul style="list-style-type: none"> - Buiten dorpskern - Geen toegang zuiderpoort - Afstand te groot - Kleine weg
Weiteveen veenloopcentrum	<ul style="list-style-type: none"> - Loopafstand veltmanstichting - Educatief - OV - Wandelen - Makkelijkst met Zorg Veenl.centrum Smalspoor Veenpoort - Aanleggen landbouwgrond 	<ul style="list-style-type: none"> - Grond Grientsveen
Weiteveen zuidersloot	<ul style="list-style-type: none"> - Logische aankomst - ov(openbaar vervoer) - Hoger gelegen grond 	<ul style="list-style-type: none"> - Grond Grientsveen - Geen infrastructuur (aanleggen verharde weg)
Hier werd geen 4 ^{de} gebied vernoemd.		

Figuur 4 mogelijke locaties

3.6 Thema 3 sessie 2

Voorzitter Thema 3: Alex Hollemans
Notulist: Wieland Fisher

Tabel 7 Aanwezigen sessie 2

Volledige naam	Organisatie
Henk Kloeze	Veenloopcentrum
Luuc Bos	Schaapskudde
Erik Kuiken	Gemeente Emmen
Theo Koers	Dorpsbelangen Weiteveen
Erik Bloeming	Staatsbosbeheer
Wik Blok	Veencompagnie

Tijdens de tweede sessie werden volgende randvoorwaarden genoteerd:

- Emmen:
 - Centraal bij kern (HORECA, parkeergelegenheid,...)
 - Veenpoort Zuid
 - Bereikbaar openbaar vervoer (OV)
 - Natuurgebied als rand
- Luuc Bos:
 - Idem Emmen
 - Beheerswoning(toezicht)
 - 10 a 15ha bij schaapskooi
- Staatsbosbeheer:
 - Hydrologie
 - Idem andere partijen
- Weiteveen:
 - Meerwaarde veenloopcentrum
 - Zuidkant (met poort)

Tabel 8 Voordelen en nadelen mogelijke locaties sessie 2

Gebied	Voordeel	Nadeel
Schuur doornbos	- Eigendom Staatsbosbeheer	- Niet centraal
Weiteveen zuidersloot	- Centraal - Combinaties mogelijk - Smalspoor - Kan 200m buiten kern/bebouwde kom - Minder verstoring gebied	- Geen eigendom - Geen harde weg - Bezwaren bewoners over eventueel verkeersoverlast
Weiteveen veenloopcentrum	- Idem als zuidersloot - Centraal - Kan 200m buiten kern/bebouwde kom - Veenkerkhof(historische plek)	- Grond Grientsveen - smalspoor te ver
Noordersloot	- Eigendom - Centraal	- Geen contacten dorp en veenloopcentrum - verstoring is hoog

Tijdens de tweede sessie waren de partijen het met elkaar eens. Enkel liet het veenloopcentrum verstaan dat hun wens/hoop is dat de veenpoort komt bij het veenloopcentrum. Anders is het de doodsteek voor onze organisatie liet Henk Kloeze verstaan.

Luuc Bos wenste een woning bij de schaapskooi zodat hij beter zijn kudde kan controleren. 'Ik word dagelijks gebeld in verband met een schaap die ergens in een gebied in nood is'. Hierbij is dan wel een 10a15ha grond grasland nodig.

Tijdens deze sessie kwam heel duidelijk naar voren dat alle partijen met elkaar willen samenwerken. Men gaf ook gezamenlijk aan dat het voor ieder een meerwaarde zou bieden.

4 Conclusie

In dit hoofdstuk worden aan de hand van de uitkomsten van de brainstormsessies enkele conclusies getrokken. De belangrijkste uitkomsten van de sessies, die alle partijen van belang vinden, worden hier samengevat.

Wat betreft het onderwerp van het eerste thema, ‘‘Samenwerking tussen ondernemers in het Bargerveengebied, arrangementen die ondernemers kunnen aanbieden, toerisme aantrekken’’, wordt vastgesteld dat de toeristische ondernemingen in en rond het gebied moeten gaan functioneren als één toeristisch aanbod. Dit kan op meerdere manieren worden vormgegeven, zoals het naar elkaar verwijzen voor bepaalde thema’s, door het gezamenlijk aanbieden van arrangementen of zelfs door het bundelen van meerdere toeristische voorzieningen in elkaars nabijheid (Veenpoort-Zuid). Bij het laatste punt wordt bijvoorbeeld gedacht aan een doortrekking van het smalspoor naar Weiteveen, alwaar een stationnetje gerealiseerd kan worden. Vanuit het station kan de toerist dan de schaapskooi en het Veenloopcentrum bezoeken. Een mogelijkheid zou kunnen zijn om het veenlopen en de schaapskudde onder te brengen in een gezamenlijk gebouw. Een andere mogelijke vorm van samenwerking is die met toeristische ondernemers over de Duitse grens, in het kader van het grensoverschrijdende ‘Internationaler Naturpark Bourtanger Moor-Bargerveen’.

Ook het kunnen aanbieden van (indien mogelijk, bijzondere) overnachtingsmogelijkheden wordt gezien als een belangrijke factor. Hierbij wordt gedacht aan bijvoorbeeld een bed&breakfast, kampeerplaats of een minicamping. Verder is er het idee van ‘slapen bij de schapen’. Dit idee is niet uitvoerbaar omdat de schaapherder hier bezwaar tegen heeft, maar dit soort creatieve ideeën bieden wel kansen voor het gebied. Bezoekers moeten het gebied en haar attracties niet slechts bezoeken, maar ‘beleven’. Enkele ideeën die in dit kader zijn genoemd, zijn bijvoorbeeld het verhuren van railfietsen of een ‘blote voetenpad’. Ook een samenwerking met de grootste toeristische trekpleister van de regio (en zelfs van Noord-Nederland), Dierenpark Emmen, kan een optie zijn. Bijvoorbeeld door in het dierenpark een permanente expositie in te richten over het Bargerveengebied.

Ook tijdens beide sessies van het tweede thema, ‘‘Toeristisch recreatieve ontwikkelingen, nieuwe voorzieningen, gebied betrekken bij omgeving’’, werd het belang van samenwerking tussen de verschillende ondernemers in en rond het gebied onderstreept. Ook hier wordt het smalspoor gezien als een mogelijke verbindende factor, zowel in figuurlijke als in letterlijke zin. Een bundeling van voorzieningen bij de nieuwe schaapskooi en daarmee de ontwikkeling van Veenpoort-Zuid wordt hier ook gezien als een goede impuls voor het gebied. Een harde voorwaarde die gesteld is, is dat de schaapskooi plaats gaat bieden aan een getrokken kudde. Wanneer dit niet gebeurt, is het niet interessant genoeg voor toeristen. Aanvullende mogelijkheden die hier genoemd worden zijn het aansluiten van de schaapskooi op het fietspadennetwerk, arrangementen zo samenstellen dat beide omliggende dorpen kunnen meeprofiten en de geschiedenis van het gebied zichtbaar maken (veenprofielen, veen machines en veenhuisjes). Dit kan in het en rond het gebied zelf, maar ook in een educatiepunt of informatiecentrum.

Voor het runnen van een dergelijke voorziening of een horecagelegenheid zou samenwerking kunnen worden gezocht met de Veltmanstichting. Hier zou sprake kunnen zijn van een win-win-situatie bewoners hebben een mogelijkheid tot dagbesteding en de exploitatiekosten kunnen op deze manier relatief laag worden gehouden.

Het derde en laatste thema waarvoor de deelnemers werd gevraagd hun ideeën te delen was ‘‘Best potentieel gebied, randvoorwaarden, bereikbaarheid, educatie, centraal, begrazing’’.

Gezamenlijk leverden beide sessies vier potentiële locaties voor de schaapskooi op.

Aan een aantal eisen moet worden voldaan; minimaal op 200 meter afstand van de bebouwde

kom en 10-15 hectare beschikbare grond.

Verder zijn er enkele randvoorwaarden opgesteld waaraan de locatie van de schaapskooi zou moeten voldoen. De belangrijkste van deze voorwaarden zijn; een ligging dicht bij één van de dorpen, bij Veenpoort-Zuid, een goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer en buiten het natuurgebied. Daarnaast zou de schaapskooi moeten beschikken over voldoende parkeergelegenheid, bereikbaar moeten zijn via een verharde weg en bij voorkeur op loopafstand van de Veltmanstichting moeten liggen. Van de vier voorgestelde locaties wordt één gezien als de minst gunstige optie, dit is de locatie bij Zwartemeer. Het nadeel van deze locatie is de grote afstand ten opzichte van het dorp, Veenpoort-Zuid en doorgaand verkeer en openbaar vervoer. Het voordeel van deze locatie is dat het, als enige, in bezit van Staatsbosbeheer is. De verschillende locaties rond Weiteveen voldoen beter aan de gestelde eisen. De locatie bij de Noordersloot maakt minder contact met het dorp en is daarom minder gunstig maar de overige twee locaties zijn beide ongeveer gelijkwaardig qua voor- en nadelen die zij bieden. Nadeel van al deze locaties is echter dat zij in eigendom zijn van de Griendtsveen Maatschappij.

5 Aanbevelingen

- In de nieuwe schaapskooi moet sprake zijn van een getrokken schaapskudde.
- De verschillende (toeristische) ondernemers en instanties in het gebied moeten gezamenlijk proberen het gebied op de kaart zetten. Bijvoorbeeld door het opzetten van een gezamenlijke, overkoepelende organisatie.
- Deze organisatie moet zorg dragen voor de ontwikkeling en het verbinden van de verschillende toeristische voorzieningen in het gebied.
- Een organisatie moet zorg dragen voor de ontwikkeling en exploitatie van de schaapskooi.
- De schaapskooi moet bij voorkeur worden gerealiseerd in de directe nabijheid van Weiteveen.
- De beschikbare locatie moet minimaal 10-15 hectare groot zijn, zodat er 's winters uitloopmogelijkheden zijn voor de schaapskudde.
- Er moet een dienstwoning worden gerealiseerd bij de schaapskooi.
- Er zou een toeristisch/educatief centrum moeten worden gerealiseerd bij de nieuwe schaapskooi, om te dienen als toegangspoort tot het gebied. Bij voorkeur dient hierin ook een horecagelegenheid te zijn opgenomen.
- Het is een kansrijke combinatie om samen te werken met de zorg (Veltman stichting)
- Een veenpoort functie kan benut worden waarbij diverse disciplines de Schaapskooi gebruiken als Startpunt voor een bezoek aan het gebied Bargerveen-Veenland.

6 Vervolg aanzet schoolopdracht

Het project “Schaapskooi” is nog niet afgesloten, maar voor de studenten die er afgelopen acht weken aan gewerkt hebben zit het erop. Om deze opdracht verder te kunnen doorgeven aan andere studenten is het noodzakelijk om een vervolgoopdracht te kunnen formuleren. Vanuit het hoofdstuk aanbevelingen kan geconcludeerd worden dat de volgende opdracht te maken kan hebben met de haalbaarheid van de nieuwe schaapskooi met betrekking tot de realisatie van een educatief centrum op de nieuwe locatie. Er kan gekeken worden hoe ondernemers kunnen samenwerken om het gebied beter te kunnen promoten en op de kaart te zetten. Een heel belangrijk aspect van het project is het financiële gedeelte. Dit zou uitgezocht kunnen worden, welke subsidie’s er zijn, wie verleent deze subsidie’s en hoe kan de Schaapskooi en schaapskudde hiervoor in aanmerking komen? Ook zal de verplaatsing van de schaapskooien ook getoetst moet worden op het effect van de doelen zoals gesteld in het aanwijzingsbesluit van het Bargerveen in het kader van Natura 2000. Wat is effect van toename van meer recreatie op deze doelen? Hoe en waar kan deze gewenste uitbreiding plaats vinden zonder conflict met de natura 2000 doelen? Verder moet er gekeken worden of de genoemde locaties haalbaar zijn op basis van nu geldende wetgeving zoals bestemmingsplan, Provinciaal omgevingsplan, Amoniak- en stikstofwet en regelgeving en de al genoemde Natura 2000 wetgeving. Daarnaast moet ook de financiële consequenties op haalbaarheid onderzocht worden. Dit kunnen onderzoeksvragen zijn voor een vervolgoopdracht.

De groep studenten die hierna verder aan dit project zullen werken kunnen dankzij de doelgroepanalyse, het draaiboek van de brainstormsessie en dit evaluatierapport veel werk besparen en op deze manier kunnen zij perfect inhaken op het project. De gehele contactenlijst kan gebruikt worden en hoeft niet opnieuw uitgezocht te worden.

7 Bijlage I

Aanwezigen Brainstormsessie:

Staatsbosbeheer Zwartemeer

Kamerlingwijk OZ 83 - 7894 AJ Zwartemeer

Contactpersoon: Piet Ursem (Jans de Vries en Erik Bloeming)

Telefoon: 0591-390602 of 06-51262610

E-mail: p.ursem@staatsbosbeheer.nl j.vries@staatsbosbeheer.nl
e.bloeming@staatsbosbeheer.nl

Schaapsherder Luuc Bos (en Joshua Bos)

Oranjekanaal NZ 47 - 7825 TK Emmen

Telefoon: 06-54722630

E-mail: luucbos@hotmail.com

Dorpsraad Weiteveen (Theo Koers, Tonnie Wevers, Henry Schepers)

Dordseweg 51 - 7765 AB Weiteveen

Telefoon: 0524 – 542283

E-mail: sienie@hetnet.nl

Dorpsraad Zwartemeer (Herman Lubbers, Riëks Uneken)

De Banken 16 - 7894 DB Zwartemeer

Telefoon: 0591 – 315529

E-mail: dorpsraadzwartemeer@kpnplanet.nl

Veenloopcentrum (Henk Kloeze, Harrie Scholte en Helena Schepers)

Zusterweg 17 - 7765 AX Weiteveen

Contactpersoon: Helena Schepers

Telefoon: 0524 - 541458

E-mail: info@veenloopcentrum.nl

SmalSpoormuseum

Griendtsveenstraat 140 - 7887 TK Erica

Contactpersoon: Chris Fuller

Telefoon: 0591-303061

E-mail: fuborail@solcon.nl

Stichting DBF

Biensma 34 - 9001 ZZ Grou

Contactpersoon: Bert Liewes

Telefoon: : 0566-602571

E-mail: liewes@stichtingdbf.nl

Gemeente Emmen

Raadhuisplein 1 - 7811 AP Emmen

Contactpersoon: Erik Kuiken

Telefoon: 0591-685435

E-mail: e.kuiken@emmen.nl

Recreatieschap Drenthe

Brink 4b - 7981 BZ Diever

Contactpersoon: Hilda Mulder

Telefoon: 0521 – 593210

E-mail: hmulder@recreatieschapidrenthe.nl

Veencompagnie

Contactpersoon: Wik Blok

Telefoon: 06-16787630

E-mail: wik.blok@planet.nl

Europa Werkstatt

Contactpersoon: Alex Hollemans

Vredelust 29 - 1111 VB Diemen

E-mail: alex.hollemans@europawerkstatt.eu

Griendtsveen BV

Postbus 97 - 7890 AB Klazienaveen

Contactpersoon: Erik Vinke

Telefoon: 0 591 - 392250

E-mail: rentmeester@griendtsveen.nl

Gerrie Koopman

Van Hall Larenstein

E-mail: gerrie.koopman@wur.nl